

МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

студент гр. Ф-11 Захарченко С.І.

На сьогоднішній день в Україні інвестиційна активність внутрішніх і закордонних інвесторів значною мірою стримується за рахунок сформованого несприятливого інвестиційного клімату, цілого ряду зовнішніх і внутрішніх факторів. Без відповідного впливу держави інвестиційна діяльність протікає в'яло і в багатьох випадках неефективно.

У світовій практиці за рівнем і формами підтримки інвестиційної діяльності з боку держави прийнято виділяти державні стратегії активного втручання, децентралізованого регулювання та змішані.

Стратегія *активного втручання* в інвестиційну діяльність передбачає визнання державою інвестиційної діяльності переважаючим фактором економічного зростання економіки країни та забезпечує провідну роль у визначенні масштабів, термінів і пріоритетів інноваційного розвитку. При цьому держава не тільки опосередковано бере участь у реалізації інвестиційних програм, але й активно сприяє їх фінансовому забезпеченню. Стратегія *децентралізованого регулювання* характеризується більш опосередкованою участю держави у інвестиційному розвитку окремих організацій та суб'єктів господарювання. *Змішана стратегія* розповсюджена у країнах із потужним державним сектором, відносно якого держава проводить активну інвестиційну політику, пряме та непряме регулювання [1].

Причиною повільного розвитку національної економіки виступає неефективна інвестиційна політика, якій властиве порушення оптимальних співвідношень між національними заощадженнями та інвестиціями в господарський комплекс, скорочення обсягів накопичення, зменшення бюджетних капіталовкладень, неефективне використання прямих іноземних інвестицій.

Отже, на даний момент виникла потреба у пошуку раціонального співвідношення централізованого і децентралізованого регулювання інвестиційної діяльності, за якого держава мала б змогу контролювати механізм інвестування, але при цьому не встановлювати жорстких рамок. А механізм, в свою чергу, має бути спрямований на розвиток народного господарства та економічне зростання країни в цілому. Першочерговим завданням в економіці країни є зосередження уваги на активізації інноваційно-інвестиційних процесів, а також впровадження механізмів для здійснення їх державного регулювання.

Ефективне функціонування підприємства або системи вищого рівня напряму залежить від наявності зовнішнього контролю, адже лише центр контролю зацікавлений у забезпеченні довгострокової рентабельності [2].

До системи важелів державного регулювання інвестиційної діяльності відносяться: податкова політика, грошово-кредитна політика, політика облікової ставки, операції на фондовому ринку, організаційно-правові методи, механізм залучення іноземних інвестицій, система гарантій захисту іноземних інвестицій, бюджетна та амортизаційна політики.

Рівень економічного розвитку держави визначає також інноваційна діяльність. Фінансування інноваційної діяльності має відбуватися за рахунок державних та залучених іноземних коштів, що, в свою чергу, може відбуватися за умови наявності сприятливого клімату на рівні регіонів та держави в цілому.

В сучасних умовах економічного розвитку основними напрямками діяльності держави в сфері сприяння інвестиційної діяльності мають стати: інвестиційна діяльність із використанням єдиних критеріїв: економічних, екологічних, соціальних; чітке розмежування сфер використання централізованих державних і децентралізованих інвестицій у їх взаємозв'язку; зменшення тривалості інвестиційного циклу; удосконалення

структур капітальних вкладень, регулювання та управління інвестиційною діяльністю в нових економічних умовах.

В Україні має бути розроблений власний, специфічний механізм державного регулювання інвестиційною діяльністю, в основу якого потрібно закласти: послідовну децентралізацію інвестиційного процесу; здійснення відповідними державними органами контролю за цільовим використанням централізованих інвестицій; розширення змішаного фінансування інвестиційних проєктів; впровадження системи страхування інвестицій; вдосконалення існуючої та створення нової законодавчої бази, спрямованої на збільшення обсягів залучення інвестицій.

1. Івашенко А.І. Роль державного регулювання інвестиційної діяльності в забезпеченні стабільного економічного зростання // Інноваційна економіка. – 2012. – №10 (36).

2. Важинський Ф.А. Механізм регулювання інвестиційної діяльності в регіоні // Науковий вісник НЛТУ України.-2010.-вип. 20.7.

Науковий керівник: ст. викладач **Салтикова Г.В.**

Захарченко, С.І. Моделі державного регулювання інвестиційних процесів [Текст] / С.І. Захарченко; наук. кер. Г.В. Салтикова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 368-370.